

værge saavel Udvalgets som Tingets enkelte Medlemmer mod, at man lægger mere ind i deres Afstemning, end der laaderi, og det var det, som var Hovedbestanddelen af mit første Foredrag. Naar vi den Gang med Hensyn til Erstatningsspørgsmaalet toge vort Standpunkt i Grundlovens § 82, har det ærede Medlem ikke bestridt, hvad jeg allerede sagde i mit første Foredrag, at det var, fordi der var forskellige Meninger om, hvorvidt vedkommende Privatmand bør have Erstatning eller ej. At det ærede Medlem, som mener, at han bør have fuld Erstatning, og læser det ud af det foreliggende Lovforslag, ikke bryder sig om, at man skal lægge for stærkt Mærke til, at det var ikke deri, vi toge vort Standpunkt, men i Grundlovens § 82, det kan jeg forstaa, men det ærede Medlem maa saa ogsaa forstaa, at jeg, der som daværende Ordfører skal værge alle Medlemmernes Frihed, er nødt til netop at paapege dette. Jeg venter bl. a., at det ærede Medlem for Svendborg Amts 4de Valgkreds (Kr. Jensen) vil yde mig Tak i saa Henseende. (Kr. Jensen: Hør!). Over for det ærede Medlems Paa-stand i hans første Foredrag om, at Grundlovens § 82 hjemlede Ejeren det, der nu tillægges ham efter Lovforslagets § 4, var det min Pligt at sige, at det ærede Medlem der gaar for vidt. Det kan være, han bør have den Erstatning, men det følger ikke af Grundlovens § 82. Min Fortolkning af § 82 er godkendt af den ærede Minister, og jeg tror ikke, det vil lykkes det ærede Medlem eller andre i denne Sal at bestride, at det virkelig er det, der ligger i den. Ærede Medlemmer kunne ikke forstaa, at alle de Sten, det Sand og Grus, der er paa vedkommende Ejendom, ikke ogsaa skulde tilhøre den, som har faaet Skøde paa Ejendommen, og som har Lov til at bruge deraf, hvad jeg jo ikke bestrider, saa længe der ikke er lagt Beslag derpaa af det offentlige. Det er noget, De maa-ke ikke ere klare over i Øjeblikket, men jeg tror, De i andre Tilfælee ville erkende Rigtigheden deraf. Ejendomsretten lader sig ikke saaledes bestemt definere. Ejendomsretten er det, der ifølge hver Tids Lovgivning henlægges dertil, og videre gaar den ikke. Naar ifølge den gældende Lovgivning Sten, Grus o. lign. kan tages uden Erstatning, saa havs Ejendomsretten kun med denne Begrænsning, saa er det ikke hans „Ejendom“ anderledes — dette beder jeg bemærket, saaledes udtrykte jeg mig — end at han maa finde sig i, at det tages bort uden Erstatning. Naar det

ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgkreds (Frederiksen) troede, det var nok til at begrunde Erstatningen at hen-vise til, at vedkommende jo har faaet Skøde paa Ejendommen, vil jeg dog henvise det ærede Medlem til, at hvis det var nok, vilde Loven af 20de August 1853, som jeg nævnte før, være i bestemt Strid med Grundlovens § 82, thi den tilpligter en Mand at afgive Grund til Biveje — *Grunden* endogsaa, som han jo i langt dybere For-stand kan siges at være Ejer af end de løse Ting derpaa — uden Erstatning, om han saa nok saa meget har faaet Skøde derpaa, naar det kan oplyses, at den var udlagt til Bivej ved Udskiftningen, hvilket jo kan være udslettet for længe siden i det virkelige Liv. Jeg spørger de ærede Medlemmer for Præstø Amts 2den Valgkreds og Svendborg Amts 7de Valgkreds og de andre Medlemmer, som mene rolig at kunne stille sig paa Grundlovens § 82 og sige, at den indeholder Hjemmel for Reglen i § 4, om de virkelig, da vi i Fjor stemte over Loven af 18de December 1897, mente at stemme med Grundlovens § 82, thi den Lov hjemler jo Ret til at tage Materiale til private Jærnbanners Forandring og Udvidelse uden Erstatning. Hvis det var „Ejendom“, man der tog, burde ærede Medlemmer ogsaa have været opmærksomme paa det den Gang, paaberaabt sig Grundlovens § 82 og sagt, at de Folk skulde have Erstatning. Dette gælder de ærede Medlemmer, som selv vare med til i Fjor at stemme for denne Lov, men det gælder fremdeles dem, der vare med til at give Lovene af 1889 og 1868, navnlig den sidste, der uden videre gør Reglen i Vejforordningen af 1793 anvendelig paa Borttagelse af Materiale til Vedligeholdelse af Statsbaner. Den giver kun Erstatning for Sten, men alt andet kan tages uden Erstatning. Dette har jeg ment, det var min Pligt at gøre opmærksom paa for at værge de enkelte Medlemmer i Udvalget og i *Tinget*, som paa vor Opfordring og efter de Udtalelser, jeg som Ordfører kom med, stemte for den da foreliggende Dagsorden. Naar det ærede Medlem for Præstø Amts 2den Valgkreds (A. Jensen) mener, at det, jeg er fremkommen med i Aar, strider bestemt mod mine Udtalelser fra i Fjor, er det en Misforstaaelse. Jeg har i Fjor ikke sagt et Ord om, hvad der laa i Grundlovens § 82, jeg har kun talt om — og det var det, jeg var bemyndiget til at sige paa Udvalgets Vegne — at vedkommende skulde have den Erstatning, som Grundlovens § 82 hjemlede. Det var